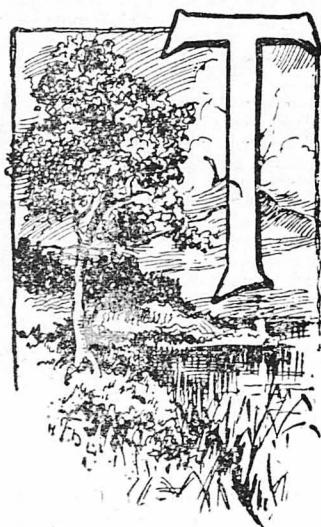

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

..... TA AIMATOBAMENA STAХYA

Ο σύνταγμα ποὺ ὑπέρεστος δέ Νάθαν Μαρτέν βρισκότανε σὲ πορεία ἀτ' τὸ πρῶτον μόλις ἀνέτειλε δὲ τὸ ήλιος. Τόσο δύμας εἶχανε περιτλανηθεῖ μέσα στὰ χωράφια, ποὺ καὶ ἀπόδε δέ Νάθαν, μ' ὅδο ποὺ ἤταν ἀπὸ αὐτὰ τὸ μέση, δὲν ἤξερε πειά ποὺ ἀκριβῶς βρίσκονται. Περπατοῦσε μὲν τὸ κεφάλι σκυφτό, μὲν τὸ πτηλίον χωμένο ὡς τὰ μάτια, κουφασμένος, ἀφανισμένος, κυντάζοντας ἀφηρημένα μπροστά στὰ πόδια του τὴν σκονισμένη λουρίδα τοῦ δρόμου ποὺ ἔστησαν ἀδιάνοιαν. "Εξαφνα, ἀκούγοντας ἐνα τέρατο, σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ σάστισε βλέποντας γάρ βρίσκεται μπροστά στὸ σπίτι του, μέσα στὸ χωράφι του. Τὸ σπίτι ἤταν κατάλειπτο, ἡ αὐλὴ ἀδειάνη. Τὰ σπαρτά ἥσαν θειοσμένα καὶ μονάχα μερικάν ξερόχορτα φυτώνανε μέσα στὸ χωράφι. Καὶ παντοῦ γύρω ἀπλούστατανε βαθεῖα σιωπή.

Μά γιατί σταμάτησαν στὸ μέρος αὐτό; Γιὰ νὰ πολεμήσουν, ή γιὰ νὰ ξεκονδαστοῦν; Αὐτά σκεψάτων διαρέ, ὅταν ἄκουσε ἔξαφνα τὴν φωνὴ τοῦ λοχαγοῦ:

— Πρηγνῦδον!

'Ο Νάθαν ἔπειτα ζάμω, μαζὲ μὲ τὸν συντρόφον του, στὴν ἀκρη τοῦ χωραφίου του, ἐξεῖ αὐλοῦς ποὺ βρισκόταν τὸ δόρυσμο. 'Ἐπρόκειτο νὰ πολεμήσουν. 'Αντίκρι τους βρισκόταν δὲ ἔχθρος.

'Ο Νάθαν, μὲ στριμένη τὴν καρδιά, συλλογίζοντας αὐτὴ τὴν στιγμὴν τέσσερα πόργυματα: Πρῶτα τὴν ζωή του. "Ήτανε νέος, γερός, ψιωφός, μποροῦσε ποὺ ητούσε νά ζήσῃ ἐπάνω τὸ χρόνια. "Επειτα τὸ σπίτι του. "Ήτανε φτιαγμένο μὲ τόσους κόπους καὶ τόσες οἰκονομίες. Καὶ ἀκρούσεις μὰ δύδια γιὰ νὰ τὸ σκορδίσῃ σ' ἕσείπα. "Επειτα, ἐξεῖ κάτω, πίσω ἀπὸ τὰ χωραπούμενα ἔντα τὸ γραμμή τῶν συνόρων, στὸ ἔχθρικόν ἔδαφος, κοντά σ' ἐξείνιο τὸ καυταναριό, βρισκόταν τὸ σπίτι τῆς ἀρραβωνιαστικῆς του. "Ἄραγε τὰ κανόνια δὲν θὰ τὸ γκρέμιζαν, δὲν θὰ τὸ κάννανε καὶ ἐξείνιο σύνων; Μά πολὺ πολὺ ἀτ' δλες τις ἄλλες, βασάνιζε τὸ Νάθαν δὲ τέτοπη σκέψη του. 'Η γηνοία του γιὰ τὴν Κατερίνα, τὴν ἀρραβωνιαστική του, τὸ δύορφο ξανθογάλανο κορίτισ, μὲ τὸ γλυκὸ χαμόγελο, μὲ τὰ γερά μπράστα. Τί θὰ γινότανε μέσος σ' αὐτὴ τὴν κόλαση; Εἶτε κερδίζειν, είτε γίναντε τὴ μάχη, τὸ ίδιο ἤτανε γιὰ τὸν Νάθαν. Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις μποροῦσε νὰ τὸ κωριστὶς ἀτ' τὴν ἀρραβωνιαστικά του, τὸ δύορφο ξανθογάλανο κορίτισ, γιὰ πάντα δὲ δάνατος.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀκούστηκαν δίπλα του ἡ ποδιώτες κανονιές. 'Η κορφή τοῦ καυταναριοῦ τοῦ ἀντικρυνοῦ χωριοῦ γνωστήστηκε. 'Ο Νάθαν ἀναστρώκησε μὲ ἀγωνία καὶ εἶδε δίπλα ἀτ' τὴν ἐκκλησία τὸ σπίτι τῆς Κατερίνας, ἀπέισαχτο ἀκόμα. Τὰ ἐγκέφαλα κανόνια ἀπαντήσανε καὶ ἐκείνα. 'Η δύδια δυνήσανε γύρω μάγια. 'Ο βουμαδούσιος κρύπτησε διὸ δρόες. Τὰ κανόνια γεννούσανε τὸν θάνατο ἀκατάταπτα. "Ένας ἀξιούματικός, προσήντας δίπλα στὸν στρατιώτης, ἀκούστηκε νὰ λέπει:

— Τὸ Νομπλέζονδρο καίγεται!...

'Αγηφόντας τὸν κίνδυνο, ὁ Νάθαν ἀναστρώκησε γιὰ νὰ ίδῃ. Τὸ ἔχθρικό χωριό ἤτανε στεφανωμένο ἀπὸ φλόγες καὶ καπνούς. Τὸ σπίτι τῆς Κατερίνας δὲν φωτίστηκε πειά. Κάποια δύδια δὲν τὸ είχε καταπέργει. Σάντινοτισμένος, μὲ τὰ μάτια γεμάτα φρίκη, ὁ Νάθαν κυττούσε... κυττούσε. "Έξαφνα, ένας σύντροφός του τὸν τραβήγησε ἀτ' τὸ μάτι:

— Φιλάξου!... τοῦ φώναξε.

Πάνω ἀτ' τὸ κεφάλι τοῦ Νάθαν μιὰ δύδια ἔσπασε σὲ χίλια κομμάτια. 'Ο κρότος της τράνταξε τὸν δύο πάντα φαντάρους καὶ τοὺς κόλλησε στὸ χωρά.

— Ορθοί! Εμπρός!... ἀκούστηκε αὐτὴ τὴν στιγμής γιὰ φωνή τοῦ λοχαγοῦ.

Οἱ στρατιώτες σπωθήκανε. 'Ο Νάθαν προστάθησε καὶ αὐτὸς νὰ κάνῃ τὸ ίδιο, ξανάτεσε διωτούς κάτω, μὲ έναν πόνο δυνατὸ στὴν πλάτη. Είχε πληγωθεῖ. Προστάθησε νὰ κινηθῇ, σφέρε τὸ χέρι στὴν πλάτη του καὶ τὸ είδε νὰ βάφεται Τὴν ἀγκάλιασε σφιχτὰ καὶ τὴ φίληση στὸ στόμα... ποὺ βρισκόντουσαν τὰ αίματοποισμένα στάχνα,

κατακόκκινο. Άλια!... "Έννοιωθε κάτι τὸ ζεστό, πὸ χλιαρὸ νὰ καλάπη ἀνάμεσα στὶς δύο του πλάτες καὶ λίγο-λίγο ἔχασε τὶς δυνάμεις του καὶ τὰ μάτια του κλείσανε. Τὸ χῶμα, ξερὸ ἀτ' τὴν καλοκαιριγή τεστη, ζωκούσε πούτηστα τὸ αἷμα πούτησε...

"Όταν στιγμὴ δό Νάθαν, ἤτανε πειά μεσημέρι. Βαθειά σιωπὴ ἀπλούτανε γύρω. Στὴν ἀρχὴ νόμισε πὼς ξωτινοῦσε ἀτ' τὸν ὑπέρ του. "Ἐπειτα θυμήθηκε... Καὶ μὲ μπορῶντας νὰ κουνηθῇ ἀτ' τὴν θέση του, ζεινεινές ξαπλωμένος, μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτά, τρέμοντας γιὰ τὴ ζωή του... καὶ γιὰ τὴ ζωὴ τῆς Κατερίνας... "Ωρες πολλές πέμψαν ἔτσι. 'Ο Νάθαν δὲν πονούσε πειά. "Έννοιωθε μονάχα σ' ὅδο του τὸ κορμί μὲ τρομοργὴ ἀδυναμία.

Σαφινάν, ἄκουσε δίπλα του κουβέντες:

— "Ἐνας πληγωμένος!...

— "Οζι, είνε σποτωμένος!...

— Γιὰ νὰ δούμε!...

Δύν αὖδρες ἔσκυψαν ἀπὸ πάνω του. Είχανε στὸ μανίκι τους δύο κουκίνια σταροδ. 'Ο ἔνας φρούρος πηλίκιο μὲ γαλόνια.

— Δὲν είνε τίτοτα, είτε ὁ τελευταῖς. Λίμορραγία μονάχα μεγάλη.

Συγχόνως ἔκανε μιὰ χειρομοία, ποὺ σήμαινε διὰ δὲν θὰ πρόφτανεν τὸν τραυματία ὡς τὸ νοσοκομεῖο. Θὰ πέθαινε στὸ δόρυ.

— Τὸ σπίτι, ἐκεῖ... είνε δικό μου... Τὸ κλειδί είνε κάτω ἀπὸ μὰ πέτρα, δεξιά ἀτ' τὴν πόρτα...

Τὸν κουβάλησαν μέσα στὸ σπίτι, στὸν μεγάλη καὶ μονάχο μὲ τρόφες νὰ ψυθούν. "Κατερίνα!... "Υστεραίτης ξινάρχησε.

Τέσσερες δλόκληροι μῆνες δέν μπόρεσε νὰ ξανακερδίστηκε τὴν στιγμὴν τῆς φριγιάς του. "Ολον τὸν καιόδη τῆς ἀρρωστείας του, ὁ Κατερίνα ξενυχτοῦσε δίπλα στὸ μαζιάρι του. "Οσο διώσεις αὐτὸς ξανάρχισε τὶς δυνάμεις του, τόσο ἐκείνη γινόντας ποὺ συνθρωπώνει ἀμύλητη. Μπροστά στὰ μάτια της ἔβλεπε πάντα τὸ πατρικό της σπίτι νὰ γκρεμίζεται ἀτ' τὶς δύδιες τοῦ ἔχθρικον στρατοῦ, στὸν διόποιο ὑπέρεστον τοῦ δό Νάθαν, ἔβλεπε τὴ μηνή της ἀδελήτη νὰ πέστη τὸ χώμα νεκρή. Μόνο μὲ άναγκή νὰ περιποιηθῇ τὸν Νάθαν τὴν ἔσκανε ν' ἀποτασίσῃ νὰ πατήσῃ τὸ χώμα τῆς χώρας ποὺ είχε καταστρέψει τὴ δική της. Τὸν ίδιο τὸν ἀρρωστωτικό της θεωροῦσε πειά σὰν ἔχθρο... Καὶ μόλις ἐκείνος μπόρεσε νὰ σηκωθῇ, αὐτὴν ἔφυγε, μὲ τὸν σοτού νὰ μὴν ξαναγνήσῃ πειά.

Ο Νάθαν ἔννοιωθε τὴ ζωὴ νὰ ξαναγενιέται μέσα του, μὲ δὲν είχε πειά δροῦξει γιὰ δουλειά. Αἰσθάντανε μιὰ ἀπόστροφη τὸ σπίτι του καὶ τὸ χωράφι του, μιὰ ποὺ ή Κατερίνα τὰ μούσια τοῦ...

Τὸν Νοέμβριο δύμως, σὰν νὰ ξέντησε τὴ νάρκη του, ἀγόρασε ζαδα, ταχτοτόης ἀτ' τὸ σπίτι του καὶ ἀρχίσεις τὸ δρόμωμα.

Οταν, μὲ μέρα, ἔφτασε τὸ δέλτη του στὴν ἀκρη τοῦ χωραφίου, ἐξεῖ ποὺ είχε περάσει μᾶλλον τὸ τόσες δροῦς ἀναίσθητος, πληγωμένος, πρόσεξε πῶς τὸ χώμα ήταν στὸ μέρος ἐκείνο ποὺ είχε περάσει. "Εσπανφε, καὶ τοῦ φάντης πῶς είδε στὴν γῆ μεγάλους λεκέδες ἀπὸ αἷμα...

Κι' διώσ... Στὸ μέρος αὐτὸς τὸ αίματοποιισμένο, φυτρώνανε τὰ δράσιτα στάχνα. Κι' εἴτε σηματιστηρεῖς ἐκεῖ μιὰ τούφα φηλότερη ἀτ' τὴν πλάτη σταράτα.

Ο Κατερίνα στὸ μεταξύ αὐτὸς ἔξακολονθοῦσε νὰ δείχνεται τὸ ίδιο ψυχορή τοῦ σπίτι της ἀρνητικά σὲ κάθε πρότασι γάμου ποὺ τῆς ἔσκανε δὲν θάνατο. "Οταν καμπάνια φρόνη τὸ συναντοῦσε, τὸν χαραρετόδες τυπικά καὶ ἔξακολονθοῦσε τὸ δράμα της, δίχως νὰ σταθῇ.

Ἐνα πρώτο, ποὺ ή ήλιος έλαψε στὸν ορανὸ θριαμβικά, δό Νάθαν κυττούσε τὰ στάχνα του, λογαριάζοντας πόσον κόπτει ηθελε γιὰ νὰ τὰ διερίσῃ. Τὴν στιγμὴν ἐκείνη φάντης ή Κατερίνα, πηγαίνοντας στὴν πλάτη μὲν τὸν πόνο της, πάντα ψυχορή τοῦ καταστρέψει.

Ο Νάθαν τὴν σταμάτησε. Τῆς ἔδειξε τὰ κτήματα, τὸ σπίτι ποὺ τὴν περίμενε νὰ μηδέ μέσα νοικοκυράσῃ καὶ σὲ μιὰ στιγμή παρασφράζει, τὴν ζητοῦσανε αὐτὴ τὴν φίληση στὸ στόμα... ποὺ βρισκόντουσαν τὰ αίματοποιισμένα στάχνα,

